

REFERAT Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget (2018-2021) d. 14-09-2021

Mødedato Tirsdag d. 14. september 2021 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 029, kælderen, Slagelse Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden (B).....	3
Genoptaget - Tude Ådal - valg af løsning (B).....	4
Gensidig orientering (O).....	11
Godkendelse af referat (B).....	13

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (B)

Sagsfremstilling

1. Godkendelse af dagsorden (B)

Sagsnr.: 330-2020-160645

Dok.nr.: 330-2021-337802

Åbent

Kompetence: Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget

Beslutningstema

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget skal godkende dagsordenen.

Indstilling

Miljø, Plan og Teknik chefen indstiller,

- 1. at** Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget godkender dagsordenen.

Beslutning i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 14. september 2021:

Fraværende:

Godkendt.

Punkt 2: Genoptaget - Tude Ådal - valg af løsning (B)

Sagsfremstilling

2. Genoptaget - Tude Ådal - valg af løsning (B)

Sagsnr.: 330-2020-140881

Dok.nr.: 330-2021-337780

Åbent

Kompetence: Byrådet

Beslutningstema

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget skal tage stilling til om Byrådet kan anbefales at godkende projektændring i Tude Å projektet, samt at der kan forhandles en kompensation til berørte lodsejere opstrøms i Tude Å.

Sagens indhold

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget havde sagen til orientering den 6. april 2021 og har siden modtaget en mundtlig orientering på mødet den 17. maj. Sagen har desuden været behandlet på Byrådets møde hhv. den 26. oktober 2015, hvor det oprindelige projekt blev vedtaget til gennemførelse og igen den 27. august 2018, hvor et forslag til alternativ løsning, fremsat af Sportsfiskerne blev afvist.

Tude-Å projektet er primært et projekt der skal nedbringe kvælstofudvaskningen til Musholm Bugt og sekundært et naturgenopretningsprojekt, hvor Tude Å føres tilbage i sit oprindelige løb, inden det ender i vejlerne. Omsætning af kvælstof sker i vejlerne, inden å-vandet passerer et højt vandlukke i Tjokholmdæmningen og løber videre ud i havet. Højt vandlukket skal sikre sommerhusene i Frølund mod oversvømmelse. I det oprindelige projekt kunne højt vandlukket desuden sikre en generelt lavere middelvandstand opstrøms i Tude Å.

Oprindeligt har Byrådet godkendt, at Tude Å projektet kunne gennemføres, men projektet mødte store protester fra sportsfiskerne særligt fordi ørredyngel nu skulle gennem et stillestående brakvandsområde, og endda kunne blive standset af et højt vandlukke. Sportsfiskerne oplyste, at de med stor sandsynlighed ville påklage afgørelsen. Situationen blev yderligere skærpet, da der i mellemtiden blev indført bindende fiskemålsætninger for Tude Å, som gør, at kommunen ikke kan gennemføre projekter, der forringer vilkårene for fisk, herunder ørred.

Parterne har derfor været gennem forskellige løsningsmodeller, så projektet kan gennemføres under hensyn til fiskemålsætningen i Tude Å, og herunder også de bekymringer som sportsfiskerne har givet udtryk for.

Det projekt der nu foreligger, er tæt på det oprindelige projekt med det planlagte højt vandlukke i Tjokholmsdæmningen, se kortbilag 7, men nu indarbejdes en *permanent* åbning på ca. ½ meter. Langt det meste af tiden er højt vandlukket endda helt åbent. Løsningen udnytter den "bufferkapacitet" der er mellem Tude Å's udløb i vejlen og højt vandlukket i Tjokholmsdæmningen.

Selv om der er tale om en "permanent åbning" på ca. ½ meter, vil der fortsat være en mulighed for at lukke helt for højt vandlukket ved ekstremt højvande, som det fx blev oplevet i 2006.

Den permanente åbning i højt vandlukket holdes i et omfang, så opstrøms dyrkningsinteresser sikres på et acceptabelt niveau, og så det ikke bliver nødvendigt med højere diger ind mod sommerhusområdet, som OF-Frølund var imod.

Fordelen med den permanente åbning er, at der sikres en fri passage til ørredfisken, som kommunen skal sikre iht. de gældende miljømålskrav.

Ulempen er, at den "buffer", som vejlen udgjorde i forhold til afstrømningen fra de ånære arealer, ikke længere vil være der i samme grad som i det oprindelige projekt. Den generelle vandstand i Tude Å ville i højere grad være styret af havet, og derfor øges middelvandstanden i Tude Å med 6-10 cm.

Den generelt højere vandstand i åen kan påvirke den landbrugsmæssige værdi af ca. 5 ha i omdrift og ca. 46 ha afgræssede arealer uden for omdrift. Se evt. bilag 2,3,4.

Ud fra erfaringer med kompensation til lodsejere for forringede dyrkningsmuligheder, skal der forventes omkostninger til kompensation på 300.000 til 500.000 kr., hvis projektet med permanent åbning i højt vandlukket gennemføres. Beregningerne er sket ud fra kendt viden om arealanvendelsen og beregninger af konsekvenserne af den højere vandstand i åen. Se eventuelt kort i bilag 1.

Projekt og erstatningsvurdering er drøftet med Gefion/ ålauget/ VKST (landbrugets rådgiver) den 11. august, og her kunne det anbefales, at forhandlinger om kompensation på lodsejerniveau kan ske på det foreliggende grundlag, og ud fra de gængse retningslinjer på området. Referat ses af bilag 5 med bemærkninger fra Gefion i bilag 6

Vandløbslauget til Tude Å har efterfølgende sendt bemærkninger om, at projektet genovervejes, så lodsejerne langs Tude Å holdes "skadefri" se bilag 9. Også ålaugene vægter, "at evt. erstatninger tilpasses individuelt med de enkelte lodsejere".

Endelig er der afholdt møde med Sportsfiskerne og DTU aqua, som grundlæggende kan bakke op om det videre arbejde som anbefalet i denne indstilling. Referat ses af bilag 8.

Ud over ovenstående parter er formanden for OF-Frølund (sommerhusene) samt formanden for DN i Slagelse mundtligt orienteret. Begge forholder sig positivt til udviklingen i projektet.

Retligt grundlag

Tude Å projektet gennemføres som en del af Lov om Vandplanlægning og herunder vandområdeplanernes krav om at reducere kvælstofudledningen til Storebælt.

Uanset valg af løsning skal vandløbsmyndigheden give en tilladelse efter vandløbslovgivningen.

Handlemuligheder

Det kan vælges at:

A. At Tude Å projektet gennemføres som planlagt, men med en permanent åbning i højt vandlukket ved Tjokholmsdæmningen, samt at der forhandles de fornødne kompensationer på plads med berørte lodsejere opstrøms Tude Å, som følge af en øget middelvandsstand i Tude Å

Model A vil imødekomme alle interessenter i Tude Å projektet og samtidig tilgodese hensynet til vandrammedirektivets fiskemålsætninger, som gælder for Tude Å. Teknisk er projektet ikke meget langt fra det oprindelige projekt, og ændringerne forventes også, at kunne holdes inden for det udbud, der er afholdt. Til gengæld må kommunen kompensere berørte lodsejere opstrøms i Tude Å økonomisk, og der skal også gennemføres yderligere projektering ift. højt vandlukket og revurderinger ifm. §3-tilladelser mv.

B. At Tude Å projektet gennemføres som oprindeligt planlagt

Model B er allerede vedtaget, og det er den mest simple løsning. Projektet forventes i givet fald påklaget, og vil formentlig blive hjemsendt til kommunens fornyede behandling

C. At Tude Å projektet droppes helt

Muligheden for kvælstoffjernelse og naturgenopretning forpasses, og 10 års arbejde med projektet er tabt. Kravet til en tilsvarende kvælstofreduktion til Storebælt skal herefter løses på anden vis i samarbejde med nabokommunerne. Staten har opkøbt en række arealer, som skal sælges igen, fordi de ikke længere opfylder det formål, de var opkøbt til.

Vurdering

Administrationen vurderer, at der bør arbejdes videre med model A. modellen tilgodeser flest mulige interesser, og ligger inden for de rammer, der allerede er for Tude Å projektet, herunder udbuddet af anlægsentreprisen. Gennem det lange projektforsøg er kravet til opfyldelse af fiskemålsætningen kommet til, og administrationen må erkende, at det næppe er muligt, at komme igennem med projektet som det oprindeligt blev fremlagt, særligt ikke nu, hvor model A kan præsentere en løsning, der i højere grad tager hensyn til fiskemålsætningerne i Tude Å.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Der forventes en udgift til kompensationer på ca. ½ mio. kr. til de å-nære arealer opstrøms i Tude Å. Arbejdet med de å-nære arealer flugter de opgaver, som vandløbsområdet allerede ser ind i de kommende år.

Hele målet med projektændringen er, at sikre kommunens forpligtigelser ift. opfyldelse af fiskemålsætningen. Administrationen foreslår derfor, at en del af de afsatte midler til vandløbsrestaurering anvendes til kompensation af lodsejere langs Tude Å.

Projektet forventes foreløbigt gennemført inden for den forudsatte projektøkonomi.

Tværgående konsekvenser

Intet at bemærke.

Indstilling

Miljø, Plan og Teknik chefen indstiller, at Byrådet på baggrund af indstilling fra Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget og Økonomiudvalget beslutter,

1. at Tude Å projektet gennemføres som beskrevet i model A under handlemuligheder.

Beslutning i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 30. august 2021:

Fraværende: Steen Olsen (Udenfor parti)

Der udarbejdes en tids-/og handleplan samt risikovurdering for implementering af projektet.

Sagen genoptages den 14. september.

Genoptaget:

Administrationens bemærkninger:

Tids- og handleplan for Projekt Tude Å

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget har anmodet om en tids- og handleplan for Projekt Tude Å.

Aktivitet/periode	Oktober-januar 2021	Januar-maj 2022	Juni 2022 til november 2023
Niras gør materiale klar til myndighedsbehandling	x		
Forhandling om kompensation til lodsejere opstrøms projektområdet	x	(x)	
Myndighedsbehandling (VVM-screening, screening for konsekvensvurdering, Tilladelse til Kystbeskyttelse, tilladelse efter vandløbsloven, §3 dispensation iht. Naturbeskyttelsesloven, Fredningsinteresser)		x	
Anlægsperiode			x

Tids- og handleplan for gennemførelsen af Projekt Tude Å

Høringssvar i forbindelse med myndighedsbehandlingen kan udfordre tidsplanen, alt efter kompleksiteten i tilbagemeldingerne, men der er indregnet tid til tilbagemeldinger på høringssvar.

Der er ikke indeholdt yderligere politiske behandlinger i tidsplanen. Det foreslås i stedet, at der kan ske en orientering til det politiske niveau efter behov fx i form af et nyhedsbrev el. lign.

Flere af myndighedssagerne kan køre parallelt. Høringsperioder og høringsberettigede varierer, alt efter myndighedsområdet.

Der kan ikke træffes en endelig afgørelse efter vandløbsloven, med mindre der er enighed omkring kompensation til lodsejerne opstrøms projektområdet. Dette arbejde sættes derfor i gang hurtigst muligt efter en politisk beslutning.

Tidsplanen forudsætter en nogenlunde gnidningsløs proces, og først og fremmest at diverse myndighedsafgørelser ikke påklages. Hvis projektgodkendelsen påklages, må der regnes med et års forsinkelse, så anlægsstart først kan forventes i juni 2023. Det forudsætter, at klagenævnet er hurtig ude med en positiv afgørelse.

Anlægsfasen skal indpasses, så Tour de France kan komme sikkert gennem projektområdet. Vejrlig og blød bund m.v. kan være en joker i anlægsfasen. Derfor er det vigtigt, at komme i gang med anlægsfasen så hurtigt som muligt.

Landbrugsstyrelsen forventer, at Slagelse Kommune står med et færdigt projekt i december 2023, så hvis det viser sig, at anlægsstart må udskydes til foråret 2023, er det tvivlsomt, at projektet kan nå at blive færdigt til tiden. Så længe der er gode argumenter for det, forventes det ikke at være et problem at få en fristforlængelse til færdiggørelse hos Landbrugsstyrelsen.

Hvis myndighedsgodkendelserne bliver påklaget, må det komme an på en dialog med klagenævnet, om projektet skal fortsætte helt eller delvist, eller om det helt lukkes ned. Den situation vil naturligvis blive genstand for en politisk behandling.

Bilag

330-2021-262368	Bilag 1 - Arealfordeling ORTO - farve
330-2021-262367	Bilag 2 - drændybde - forskel
330-2021-262366	Bilag 3 - drændybde - projekt
330-2021-262365	Bilag 4 - drændybde - status
330-2021-261183	Bilag 5 - Referat fra møde med Gefion 11. august 2021
330-2021-274641	Bilag 6 - Bemærkninger til referat fra Gefion
330-2021-267985	Bilag 7 - kortbilag over projektområde
330-2021-272679	Bilag 8 - Referat møde DTU DSF 23 August 2021
330-2021-274244	Bilag 9 - Kommentarer fra Ålav til referat af Gefionmøde d. 11-08-2021

Beslutning i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 14. september 2021:

Fraværende:

Udvalget anbefaler model A.

Steen Olsen (UFP) havde følgende bemærkninger/præciseringer om Tude å og valg af løsning:

Da der i det forelagte projekt af 13. august stadig kan være risici for at det ikke kan gennemføres når alle detaljer foreligger, ønskes følgende præciseringer og dokumentationer sikret før endelig godkendelse i udvalg/byråd.

- En permanent åbning i højt vandlukket ved Tjokholmsdæmningen skal præciseres og defineres yderligere blandt andet om en eventuel mulig øget bredde efter de biologiske behov. Blandt andet ved at slusen kan lukkes helt ved stormflod.
- Åbne og lukke tiderne skal inden projektets endelige godkendelse, godkendes af DTU Aqua blandt andet med det formål, at være fremtids- og klimasikret med fuld respekt for gældende vandrammedirektiv hvad angår fiskemålsætninger.
- Der foretages de af DTU Aqua foreslåede beregninger jf. referatet fra mødet d. 23. august 2021 om vandgennemstrømningen gennem den permanente åbning.
- Der foretages de af DTU Aqua foreslåede analyser jf. referatet fra mødet d. 23. august af ind- og udstrømmende vand på de våd lagte enge, samt behov for smoltdiger i projektet.
- Der anvendes sidehængte klapper i slusen, som foreslået af DTU Aqua og som angivet i referatet fra mødet d. 23. august.
- Der iværksættes hurtigst muligt forhandlinger om de fornødne compensationer med de berørte lodsejere opstrøms i Tude Å, som følge af en øget middelvandsstand i Tude Å.
- Der udfærdiges en "best and worst case" tidsplan i forhold til effekter af ny økonomi og eventuelle klager til forelæggelse over for udvalgets medlemmer og inden byrådsbehandling. Det gælder: Kvælstofberegningen, tilskud, VVM screening, Fredningsnævns kendelsen, nødvendige dispensationer og tilladelser i forhold til Naturbeskyttelses og Vandløbsloven, samt et økonomisk overslag over ny pris for projektet.
- Inden forelæggelse i Byrådet ønskes skriftlig bekræftelse fra staten på, at de er sindet at opretholde den økonomiske støtte til projektet trods seneste ændringer i det oprindelige godkendte projekt.

Bilag

Bilag 1 - Arealfordeling ORTO - farve

Bilag 2 - drændybde - forskel

Bilag 3 - drændybde - projekt

Bilag 4 - drændybde - status

Bilag 5 - Referat fra møde med Gefion 11. august 2021

Bilag 6 - Bemærkninger til referat fra Gefion

Bilag 7 - kortbilag over projektområde

Bilag 8 - Referat møde DTU DSF 23 August 2021

Punkt 3: Gensidig orientering (O)

Sagsfremstilling

3. Gensidig orientering (O)

Sagsnr.: 330-2020-160645

Dok.nr.: 330-2021-337808

Åbent

Kompetence: Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget

Beslutningstema

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalgets medlemmer og administrationen orienterer om aktuelle henvendelser, tiltag, projekter m.m.

Sagens indhold

1. Orientering fra udvalgsformand (føres til referat på mødet)
2. Orientering fra udvalgsmedlemmer (føres til referat på mødet)
3. Orientering fra administrationen:

- Orientering om PFOS.

Indstilling

Miljø, Plan og Teknik chefen indstiller,

1. at Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget orienteres.

Beslutning i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 14. september 2021:

Fraværende:

Orientering taget til efterretning.

Udvalget ønsker en tilbagemelding/status hvad angår Borgmesterens henvendelse i sag: Byrådsmøde, 26. april pkt. 18, "PFOS fra Brandskolen, Korsør" pkt. 5, 6 og 7.

Udvalget ønsker en tids- og handleplan for det videre forløb.

Udvalget ønsker, at der gives tilbud til kolonihaveejerne om nye lejemål andet sted, og at det medtænkes i kommuneplanen.

Punkt 4: Godkendelse af referat (B)

Sagsfremstilling

4. Godkendelse af referat (B)

Sagsnr.: 330-2020-160645 **Dok.nr.:** 330-2021-337803

Åbent

Kompetence: Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget

Beslutningstema

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget skal godkende referatet.

Indstilling

Miljø, Plan og Teknik chefen indstiller,

- 1. at** Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget godkender referatet.

Beslutning i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 14. september 2021:

Fraværende:

Godkendt.